

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij &
|| Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e ||
XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.**

**Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas**

[Erfurt], 1519

VD16 E 320

Eccius p[er] scheda[m] r[...]ndit. 11. Julij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

domi in d^o terra in purgatorio laude possit simul et penas in quib^{us} san^{cti} neg^o aut er ego q^o anime ideo cantent q^o habent certissimū signū beatitudinis hoc em̄ signū certissimū fuit pbandum. Deinde ego sub terram non dixi scire solum infernū, sed et alta quecūq^{ue} sub terra sunt, in quib^{us} om̄ib^{us} laus dei abin^{da} dar. Om̄ia em̄ sunt plena gloria: laude dei, qui laudabilis est in om̄ib^{us} opib^{us} suis, alioquin oportet d^o doctore non solū purgatiōi p^{er} sub^{ter}ram intell^{ig} gere, sed etiam al^{ia} quod quartū p^{er} sub^{ter}ram mare cum eodē Apocalypsis, s^{ed} em̄ sub^{ter}ram mare rectet et om̄ia que in eo sunt, rectius ergo creaturas omnes hoc quaternario intelligimus scatas. Hec que dñs Eccius imaginat.

¶ Qd̄ autē in tribulationib^{us} laudare deum sit cantare probō non esse a me fictū, vt d^o dicit q^o Ro^o 12. dicit gloriatur in tribulationib^{us}. 2. Psal^o 41. In die mis^{er} cordiā suam et nocte (i. tribulatione.) cantū ei^{us}. 2. Jacobi 5. tristat aliquis oret equo animo et psallat. Itē benedicā dñm in om̄i t^{em}p^{or}e. Dñm inquit t^{em}p^{or}e etiam aduerso, Contra vituperat ille de quo Psal^o: Confitebit^{ur} t^{em}p^{or}e cum benefeceris ei. Fateo: autē hoc me nō dixisse de damnatis sub^{ter}ram, sed vt excluderē sententiā d^o doctōris volentis q^o cantare sit tantū de beatis in^{tra} securitate in purgatorio.

¶ De canone misse non est content^{us} q^o dormire in pace ad corpus retuli q^o dicit canon: In Christo quiescentib^{us} non in sepulchro quiescentib^{us}: Porro quid res ferat ad animā corpus in mari aut aere versari ac non quiescere? Item quā (inquit.) corp^{us} exanie dicat dormire in pace: Rñdeo nihil ista argutia valet, nam quiescentes in sepulchro aut vbi libet scdm corpus accati vere quiescent in Christo, hoc est vt Apocalyp^{sis} 14. requiescāt a labou^{re}: suis, videlicet q^o sep^{er}ata anis a corp^{or}e iam nō laborat in corp^{or}e in varijs huius mudi molestiis, alioquin quō Christi corpus in sepulchro negabit dormire in pace, et quiescere in deo, cum in tot locis de eo sic loquat^{ur} scriptura, et canet ecclesia. In pace in idipsum dormit et requiescāt, 2. Psal^o 15. et caro mea requiescet in spe. Itē Apocalyp^{sis} 4. beati qui moriunt in dño. Item Stephan^{us} actū. 8. obdormiuit in dño, qd̄ sine dubio de corpali morte tropo scripture dicitur. Si Eccio nō dormit corp^{us} exanie sinat queso illud dormire suscitaturō deo 2 scrip^{ta}: auertat^{ur}

¶ In fine dicit orari a nobis pro pace. non quā habent, sed quā habere a mis^{er}ia penarū contingat purgatis Respōdeo hoc est petitio p^{ri}ncipiū q^o pax illa securitatis quā habeant nondū est pbata, relinquit ergo q^o in pena sunt, et vt ab hac soluant et pacem habeant oremus.

¶ Hec om̄ia sic volo dixisse vt ostendā me ignarū esse eorum que in purgatorio agat deus, nimis eos audere qui hui^{us} ignorantie impatientes, potius fingere volunt sua q̄ cōfiteri se ignorare, mea pbare nō possum, sed nec illi sua, quare recte mea conclusio id tm̄ voluit esse nec scripturis nec rōnibus pbaturū aīas certas esse saltem om̄es de salute sua, et gratiam in eis non augeri sufficit q^o scilicet em̄ eas pati et nos debere eis succurrere. Cetera deo relinquenda solū.

¶ Acta sunt hec. 10. Julij presentibus 22.

Eccius p^{er} schedā rñdit. 11. Julij.

¶ Solationes reuerēt^{is} patris apparent mibi insufficientes potissimū q^o Aug^{ustinus} dicit nō loqui de purgatorio cum maxime id agat, scz de purga: Hec negā dum est anis defunctor^{um} p^{er}terate suorū viuentiū releuari, cum p^{er} illis sacrificiū mediatoris offertur, vel elemosine in ecclesia fiunt, sed hec eis proficiat qui cū viuerent vt hec sibi postea p^{ro}desse possint meruerūt. Est em̄ viuendi mod^{us} nec tam bonus vt nō requirat ista post mortē, nec tam malus vt ei non p^{ro}ficiat post mortem. Quocirca hic om̄e mentū comparatur quo possit post hanc vitam releuari quispiam vel grauari. Inuic^{em} Zacher et dic Augustinū hic non de purgatorio loquantur.

¶ Preterea non pbat ad deletionē peccati venialis requirit augmentū gratie
fateor augmentū gratie tollere aliquando venialia. sed etiā veniale tollit satis
passione. unde apostolus allegat 2 Cor. 7. Ad loquit de veniali peccato. porro
si loqueret satis passione non excluderet. at de ei⁹ cōsensu velut impingente nihil
dico in pñtia. Veniale fateor offendit sed venialiter. q: hominē in odio dei non
constituit. nec inimicū dei facit. q: alioquin cū gratia staret ideo in purgatorio
habent quōsdā peccata venialia citra inimicitia dei.

¶ At q: causat me torquere auctoritates p capillos ad ppositum. disperem si
totā disputatiōe vel vnam adduxerit auctoritatē tam pinentem. sicut ego hic
adduxi. Sed hoc iudicent iudices non Lutherus.

¶ Indignat cur non 2 Augusti: 2 Hiero: causati sint hoc latibulū hereticorū
quō dixi. Bone deus si non vbiq: clamer Augusti: 2 Hiero: cōtra Pelagianos
Cyprianus 2 Ambrosio: contra Arianos 2 Novationos. eos p arbitrio inter
pretari sacram scripturā. ¶ Petit q: pbem meam sententiā. cum suam pbare
non possit. meam vero pbatam iudicū relinquo iudicō.

¶ De donec alia est ratio Hieronymi ad Delpidum q: aliunde probatur ex
scriptura Mariam semp mansisse virginē. igitur. donec ibidem non dicit cons
summationē. quod hic non potest facere.

¶ Porro de rōnibus meis gratia breuitatis non moror. Sed q: dicit me certū
fecisse ex dicitis suis q: anime suffragiis viucentū liberate minus bectur. male
mibi imponit. nec est mibi somnia fingo. repietur em̄ in dilutiōe adnotationū
mearū noluisse Paschalē sua sibi minus premia. ideo maluisse ardere. sed missa
hoc facio 2 Iudicib: cōmitto. ¶ Porro non nego quin in tribulationib: quis
laudet deum. sed hoc loco accipi non potest q: 2 in celo cantare eos dicit 2 ab
illis absterferit deus officem lachyman 2c. Unde liquet lectori quō sententiā
meam inuertat. Unde anime in purgatorio cantant secundū Johannē deo. 2
quero causam. explicet nisi certitudinis glorie. quare falsissime pmissit q: cōs
tra me ipsum loquar. Unde non nego bonos glorari in tribulationib: 2 can
tare sed negam illam glossam quā ipse finxit q: cantare sit in tribulationib: deū
laudare. alioquin angeli non canerent deo et beati.

¶ Quod errorem patentiū defendere conatur scz animas dormire somno
pactis scz quo ad corpus 2c. qm̄ anima separata a corpore non laborat in cor
pore varijs molestijs. vide vasricem qui cum soluendo ad corpus retulisset sit
sepulchro quiescentes. Jam se transfert ad quietem anime a laboribus corpis
sed beus bone vir. Est hoc quiescere a laborib: q: videlicet non in corpore mo
lestias patiatur tamē incompatibiliter maiores molestias sentiat extra corpus.
In ania quid suat si quiesco a febre. et infestio: calculo?

¶ De Christi quiete aliud est. resurrectionē absq: corruptione expectante. bñ
ergo qui moriunt in dño. sed quis dicitur est corpus beatum nisi per redun
dantiā anie in corpus. Sic de beato Stephano qui in dño obdormiuit.

¶ Demū inquit me petere principij. sunt in pace 2 tamen eis pessimus pacem
et quia ridiculū est referre pacem habitam ad corpus. sequit illam esse in ania
sententiā securitatis. Quā ait se sua pbare non posse. reputo verissimū. cōtra aliq
sua pbant qm̄s pertinax et ceruicosus etiam demonstrationib: non adquies
cat. qui semper contenderet nō esse demonstrationē. velut Grego: Arminesi:
et Petrus Alsaen: Aristoreli faciunt in rationibus de primo motore in. 7. 28.
p̄bysicorum. quare cum cōmuni concludo sententiā 2 in purgatorio gratiam
non augeri. et eas certas esse de salute.